Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (Judecător Gandrabur Marcel)
Dosarul nr. 3a-3154/25
2-25011279-02-3a-30102025

D E C I Z I E

12 februarie 2026 municipiul Chișinău

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ
al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintelui completului, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorilor Bostan Angela și Ghedrovici Nicolae

examinând, în procedură scrisă, cererea de apel depusă de avocatul Petcu Dragomir, în interesele apelantului Moldovan Vasile împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 29 iulie 2025, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ depusă de Moldovan Vasile împotriva I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile", privind accesul la informațiile de interes public

A C O N S T A T A T :

Obiectul și temeiurile acțiunii deduse judecății:

La 29 ianuarie 2025, Moldovan Vasile a depus acțiune în contencios administrativ împotriva I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile", solicitând:

1) anularea refuzului de a-i elibera copiile actelor justificative care au servit temei pentru înregistrarea drepturilor vecinilor *****, asupra bunului imobil cu numărul cadastral ***** și *****, asupra bunului imobil cu numărul cadastral *****, expus în scrisoarea nr. M-2/25/07/18 din 24 ianuarie 2025 al Serviciului Cadastral Teritorial Căușeni;

2) obligarea I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile" de a-i elibera copiile actelor justificative care au servit temei pentru înregistrarea drepturilor vecinilor *****, asupra bunului imobil cu numărul cadastral *****, și *****, asupra bunului imobil cu numărul cadastral *****;

3) încasarea de la I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile" în beneficiul său a prejudiciului moral în mărime de 90 000 lei, cauzat prin refuzul de a-i elibera copiile actelor justificative care au servit temei pentru înregistrarea drepturilor vecinilor *****, asupra bunului imobil cu numărul cadastral *****, și *****, asupra bunului imobil cu numărul cadastral ***** .

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, prin scrisoarea Serviciului Cadastral Teritorial Căușeni nr. M-2/25/07/18 din 24 ianuarie 2025 s-a refuzat

parțial cererea de eliberare a copiilor actelor justificative care au servit temei pentru înregistrarea drepturilor vecinilor *****, asupra bunului imobil cu numărul cadastral *****, și *****, asupra bunului imobil cu numărul cadastral *****, nominalizate în demersul său, în temeiul art. 8 alin. (2), art. 24 alin. (1), (2) din Legea privind accesul la informațiile de interes public nr. 148 din 9 iunie 2023 și art. 6 alin. (23) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998 în legătură cu restricționarea accesului la informația de interes public cu accesibilitate limitată expres prevăzută de lege.

Reclamantul a menționat că potrivit scrisorii Serviciului Cadastral Teritorial Căușeni nr. M-2/25/07/18 din 24 ianuarie 2025, refuzul cererii poate fi contestat în decurs de 30 de zile în instanța de contencios administrativ competentă (Judecătoria mun. Chișinău, sediul Râșcani, str. Kiev, 3).

Reclamantul a criticat refuzul de a-i elibera copiile actelor justificative care au servit temei pentru înregistrarea drepturilor vecinilor *****, asupra bunului imobil cu numărul cadastral *****, și *****, asupra bunului imobil cu numărul cadastral *****, încalcă dreptul său de a primi informația, garantat de art. 10 § 1 al Convenției, care prevede că orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acesta a invocat că acest drept include libertatea de opinie și libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere.

În materie de drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. 25-26 din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informație de interes public.

Poziția pârâtului pe marginea acțiunii:

La 21 februarie 2025, I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile" a depus referință, prin care și-a exprimat dezacordul față de acțiunea înaintată de Moldovan Vasile, solicitând respingerea acesteia ca neîntemeiată (f.d. 17).

Soluția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 29 iulie 2025, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea de contencios administrativ înaintată de Moldovan Vasile împotriva I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile" privind furnizarea informației solicitate prin cererea din 3 ianuarie 2025.

Calea de atac exercitată:

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 26 august 2025, Moldovan Vasile prin intermediul reprezentatului său, avocatul Petcu Dragomir a depus apel împotriva Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 29 iulie 2025, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii, în sensul declarat.

La 10 noiembrie 2025, Moldovan Vasile prin intermediul reprezentatului său, avocatul Petcu Dragomir a prezentat instanței de apel motivarea apelului, reiterând motivele de fapt și temeiurile de drept indicate în acțiunea de contencios administrativ.

Iar, suplimentar, în motivarea cererii de apel, partea apelantă a invocat că nu este de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 29 iulie 2025, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată împotriva I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile” privind obligarea furnizării informației solicitate prin cererea din 3 ianuarie 2025, precum și încasarea prejudiciului solicitat.

Partea apelantă a susținut că soluția instanței de fond este neîntemeiată și contrară prevederilor legale aplicabile, întrucât dreptul persoanei de a avea acces la informațiile de interes public reprezintă un drept fundamental garantat atât de Constituția Republicii Moldova, cât și de actele internaționale la care Republica Moldova este parte.

În acest sens, partea apelantă a invocat prevederile art. 34 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, potrivit cărora dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit, iar autoritățile publice, în limitele competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

Totodată, partea apelantă a invocat prevederile art. 137 din Codul administrativ, menționând că, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice sunt obligate să acționeze cu bună-credință, în limitele stabilite de lege și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit acest drept. În opinia părții apelante, autoritatea publică nu poate refuza furnizarea informației solicitate în mod arbitrar, ci trebuie să își exercite competențele în conformitate cu principiile legalității, proporționalității și bunei administrări.

Partea apelantă a mai menționat că, în situația în care autoritatea publică dispune de o marjă de apreciere, iar dintre mai multe consecințe juridice posibile doar una este conformă legii, dreptul discreționar al acesteia se reduce la alegerea soluției legale. De asemenea, acesta a evidențiat principiul conform căruia situațiile de fapt identice trebuie tratate în mod identic, iar o abordare diferită poate fi admisă doar în cazul existenței unui motiv obiectiv și justificat.

În același context, partea apelantă a susținut că, dacă într-o situație similară autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, aceasta este obligată să procedeze în aceeași manieră și în cazuri similare, cu excepția situației în care intenționează să modifice practica administrativă aplicată anterior.

Partea apelantă a invocat și prevederile art. 219 din Codul administrativ, susținând că instanța de judecată este obligată să cerceteze din oficiu starea de fapt, în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind limitată doar la argumentele și probele prezentate de participanții la proces.

În continuare, partea apelantă a argumentat că dreptul de acces la informațiile de interes public constituie o componentă a dreptului la libertatea de exprimare, garantat de art. 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 10 decembrie 1948. Potrivit

acestuia, libertatea de exprimare include nu doar dreptul de a comunica informații și idei, dar și dreptul de a căuta și de a primi informații, fără imixtiunea autorităților publice.

De asemenea, partea reclamantă s-a referit la art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, menționând că dreptul la libertatea de exprimare include libertatea de opinie și libertatea de a primi sau comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice. În viziunea apelantului, orice restrângere a acestui drept trebuie să fie prevăzută de lege, să urmărească un scop legitim și să fie necesară într-o societate democratică.

Partea apelantă a invocat prevederile Legii nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, menționând că, potrivit art. 4 din această lege, informația de interes public reprezintă orice informație deținută de furnizorii de informații, indiferent de suportul de stocare, fie că este vorba despre suport pe hârtie, format electronic sau orice alt format.

În acest sens, partea apelantă a indicat că, potrivit art. 6 din Legea privind accesul la informațiile de interes public, orice persoană fizică sau juridică are dreptul de acces la informațiile de interes public, în condițiile prevăzute de lege, iar furnizorii de informații au obligația de a asigura accesul efectiv la informațiile solicitate.

Totodată, acesta a invocat prevederile art. 13 din aceeași lege, potrivit cărora orice persoană fizică sau juridică are dreptul de a solicita și de a obține informații de interes public prin înaintarea unei cereri de comunicare a informațiilor, iar furnizorii de informații sunt obligați să comunice informațiile solicitate în condițiile stabilite de lege.

Partea apelantă a menționat că, potrivit art. 19 din Legea nr. 148/2023, informațiile de interes public trebuie comunicate solicitantului imediat ce sunt disponibile, dar nu mai târziu de 10 zile de la data înregistrării cererii. Acesta a precizat că termenul poate fi prelungit cu cel mult 7 zile doar în cazul în care cererea este complexă sau presupune examinarea unui volum mare de informații, însă solicitantul trebuie informat în scris despre această prelungire, cu indicarea motivelor.

În opinia părții apelante, noțiunea de informație publică trebuie interpretată în sens larg, astfel încât să includă toate informațiile înregistrate sub orice formă, elaborate sau primite și deținute de autoritățile publice. În acest sens, acesta a făcut referire la Convenția Consiliului Europei privind accesul la documentele oficiale, adoptată la Tromsø în anul 2009, menționând că informația publică poate exista sub forma documentelor scrise, documentelor electronice, imaginilor, hărților, înregistrărilor audio, video sau audio-vizuale.

Totodată, partea apelantă a subliniat că dreptul de acces la informații vizează informațiile existente și deținute de furnizorii de informații, fără a impune acestora

obligația de a crea informații noi, de a efectua investigații suplimentare sau de a colecta date din surse externe.

Partea apelantă a mai făcut referire la jurisprudența Curții Constituționale a Republicii Moldova privind interpretarea art. 34 din Constituție, menționând că dreptul de acces la informațiile de interes public are o dublă dimensiune, implicând atât dreptul persoanei de a solicita informații, cât și obligația autorităților de a le furniza.

Potrivit părții apelante, instanța de fond urma să rețină că accesul la informațiile oficiale reprezintă un instrument fundamental de control asupra activității autorităților și instituțiilor publice, contribuind la transparența administrației publice, formarea opiniilor și participarea activă a persoanelor la procesul democratic.

În ceea ce privește circumstanțele concrete ale cauzei, apelantul a susținut că instanța de fond a apreciat în mod eronat răspunsul nr. M-2/25/07/18 din 24 ianuarie 2025, emis de I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile", ca fiind unul complet și exhaustiv. Potrivit acestuia, răspunsul furnizat de instituția publică nu a cuprins întreg volumul informațiilor solicitate prin cererea depusă la 3 ianuarie 2025 și nu a asigurat exercitarea efectivă a dreptului său de acces la informațiile de interes public.

Partea apelantă a susținut că autoritatea publică deținea informațiile solicitate și avea obligația legală de a le comunica integral, iar refuzul sau furnizarea incompletă a informației reprezintă o încălcare a dreptului său garantat de legislația națională și internațională.

Poziția intimatului pe marginea apelului:

Respectând principiul contradictorialității, instanța de apel a acordat participanților la proces posibilitatea efectivă de a-și exprima punctul de vedere înainte de pronunțarea soluției.

La 24 noiembrie 2025, I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile" a depus referință asupra cererii de apel, prin care a solicitat respingerea apelului ca fiind neîntemeiat și menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 29 iulie 2025.

Admisibilitatea apelului:

Potrivit fișei de repartizare a dosarului, la 30 octombrie 2025, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), cauza de contencios administrativ a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, în mod automat-aleatoriu judecătorului raportor Mîra Ghenadie.

În conformitate cu prevederile art. 236 alin. (1) din Codul administrativ, *instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului*.

Potrivit art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, *apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel*.

Din materialele cauzei rezultă că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost pronunțat public la 29 iulie 2025, iar cererea de apel a fost depusă la 26 august 2025. Prin urmare, Completul judiciar constată că apelul a fost depus în termenul legal.

Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, *motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată*.

În speță, hotărârea motivată a fost notificată apelantului Moldovan Vasile prin intermediul avocatului său Petcu Dragomir la 21 octombrie 2025, iar motivarea apelului a fost depusă la 10 noiembrie 2025, adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Potrivit art. 233 alin. (2) din Codul administrativ, *cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul lui legal ori împuternicit*.

Completul judiciar a stabilit că cererea de apel, precum și motivarea apelului au fost semnate de avocatul Petcu Dragomir, care acționează în interesele apelantului Moldovan Vasile, în baza mandatului seria/nr. MA 2226765 din 26 august 2025.

Totodată, se constată că apelantul, la depunerea cererii de apel, nu a achitat taxa de timbru, însă este scutită de la plata acesteia, în conformitate cu prevederile anexei nr. 2 pct. 1.20 din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023, care prevăd scutirea de taxa de timbru în instanțele judecătorești a persoanelor fizice ce dețin statutul de beneficiar de asistență juridică garantată de stat, întrucât beneficiază de asistență juridică garantată de stat în baza Deciziei CNAJGS nr. 2182/ACC din 14 august 2025.

Astfel, în temeiul prevederilor art. 232-233, 236 și 241 din Codul administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a cererii de apel, motiv pentru care se purcede la examinarea apelului în fond.

Conform art. 26 alin. (1) și (2) din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informații de interes public, *Cauzele de contencios administrativ, intentate conform art. 25, **se examinează și se soluționează în procedură scrisă**, în termen de cel mult 3 luni de la data acceptării acțiunii. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea reclamantului de a examina acțiunea în ședință publică. Judecătorul poate respinge o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sunt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată, care poate fi atacată odată cu fondul*.

Completul de judecată nu a identificat necesitatea citării părților pentru audieri orale, constatând posibilă soluționarea apelului în baza opiniilor scrise ale participanților și lucrărilor dosarului.

Aprecierea instanței de apel:

Studiind materialele dosarului prin prisma pertinenței și admisibilității acestora, în raport cu normele procesuale aplicabile și cu situația de fapt reținută în legătură cu cererea de apel, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că apelul este admisibil pentru examinare, dar neîntemeiat, motiv pentru care se impune respingerea cererii de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, *examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: respinge apelul*".

Conform art. 26 alin. (6) din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, „*(6) Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului articol.* ***Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare***.

Potrivit art. 219 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, *instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces*.

Conform jurisprudenței CtEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară (*HirroBalani v. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

Instanța de apel menționează că art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața

eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

În opinia Completului judiciar, prima instanță a ținut cont de aceste deziderate și a adoptat o hotărâre bazată pe materialul probator administrat și legislația în vigoare, asigurându-se că toate aspectele relevante au fost analizate cu rigurozitate.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la 3 ianuarie 2025, Moldovan Vasile s-a adresat I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile" cu o cerere privind furnizarea următoarelor informații:

1. Eliberarea copiei deciziei Primăriei ***** nr. 1 din 6 martie 1992 privind repartizarea în proprietatea acestuia a terenului cu nr. cadastral ***** din r. Căușeni, *****, *****.

2. Eliberarea copiei certificatului eliberat de Primăria ***** nr. 232 din 17 iulie 2000, ce confirmă drepturile acestuia asupra terenului cu numărul cadastral ***** din r. Căușeni, *****, *****.

3. Eliberarea copiei certificatului eliberat de Primăria ***** nr. 690 din 26 septembrie 2000, extrasului din registrul de evidență a gospodăriilor (eliberat la 08 decembrie 2017) nr. 690 din 26 septembrie 2001, titlului deținătorului de teren din 10 decembrie 2000, ce confirmă drepturile lui ***** asupra terenului cu nr. cadastral ***** din r. Căușeni, *****, *****.

4. Eliberarea copiei certificatului (duplicat nr. 5 din 02 august 2019) nr. 231 din 15 iulie 2000, extrasului din registrul de evidență a gospodăriilor (eliberat la 02 august 2019 cu nr. 260) nr. 231 din 15 iulie 2000, titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 2710203013 din 10 decembrie 2000 ce confirmă drepturile vecinului ***** asupra terenului cu nr. cadastral ***** din r. Căușeni, *****, *****.

Prin răspunsul Serviciului Cadastral Teritorial Căușeni nr. M-2/25/07/18 din 24 ianuarie 2025, reclamantul a fost informat că, în urma verificării informației din arhiva Serviciului Cadastral Teritorial decizia solicitată de a fi eliberată, nu a fost identificată. Totodată, reclamantul a fost informat că, Serviciul nu deține informația privind deținerea acesteia de către alt furnizor de informații pentru readresarea cererii (art. 23 din Legea nr. 148/2023). Serviciul Cadastral Teritorial a informat solicitantul că, serviciile de furnizare a informației, se prestează contra plată, în conformitate cu art. 6 alin. (3) și art. 13 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998. Conform art. 8 alin. (2) din Legea privind accesul la informațiile de interes public, accesul la informația de interes public este limitat și atunci când restricția este prevăzută expres de lege. Astfel, s-a respins parțial cererea în partea eliberării copiei deciziei Primăriei ***** nr. 1 din 06 martie 1992, din motiv că lipsește în arhiva Serviciului Cadastral Teritorial Căușeni. S-a respins parțial cererea în partea eliberării copiei certificatului Primăriei ***** nr. 232 din 17 iulie 2000 pentru bunul imobil cu nr. cadastral *****, în legătură cu necesitatea adresării conform procedurii stabilite, inclusiv prin procedura operațională PO-110 Furnizarea

informației din cadastrul bunurilor imobile, la ghișeul registratorului organului cadastral, Centrul Multifuncțional din or. Căușeni, pentru depunerea cererii cu achitarea tarifului pentru serviciul prestat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 966 din 22 decembrie 2020. S-a refuzat parțial cererea de eliberare a copiilor actelor justificative care au servit temei pentru înregistrarea drepturilor vecinilor ***** asupra bunului imobil cu nr. cadastral ***** și ***** asupra bunului imobil cu nr. cadastral *****, în temeiul art. 8 alin. (2), art. 24 alin. (1) și (2) din Legea privind accesul la informațiile de interes public și art. 6 alin. (23) din Legea cadastrului bunurilor imobile, în legătură cu restricționarea accesului la informația de interes public cu accesibilitate limitată expres prevăzută de lege.

Nefiind de acord, la 29 ianuarie 2025, Moldovan Vasile s-a adresat cu prezenta acțiune în contencios administrativ.

Prima instanță, fiind învestită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia netemeiniciei acțiunii și a respins-o integral.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, analizând legalitatea hotărârii pronunțate în raport cu prevederile art. 225 din Codul administrativ, art. 239 - 241 din Codul de procedură civilă, constată că aceasta urmează a fi menținută, or, instanța de fond, corect a elucidat și constatat circumstanțele cauzei, a verificat și apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Admisibilitatea acțiunii.

Conform art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, *instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs*.

În conformitate cu art. 3 din Codul administrativ, *legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept*.

Articolul 5 din Codul administrativ, prevede că *activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea*.

Potrivit art. 20 din Codul administrativ, *dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod*.

Conform art. 206 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, *(1) O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare)*.

Completul judiciar menționează că acțiunea în realizare este forma procesuală specifică prin care se pot valorifica drepturile legate de actele reale, astfel cum acestea sunt reglementate de art. 14 din Codul administrativ. Conform acestui articol, *(1) Actul real este activitatea administrativă de drept public care nu are drept scop o reglementare concretă sau abstractă, ci un rezultat real. (2) Sunt acte reale, în special,* ***informațiile****, avertizările sau recomandările autorităților publice și acțiunile întreprinse de acestea*.

Astfel, întrucât informațiile furnizate de I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile", se încadrează în categoria actelor reale, iar acțiunea reclamantului vizează tocmai obligarea pârâtului la acțiunea de furnizare a unei asemenea informații, acțiunea exercitată este, în mod evident, o acțiune în realizare. Aceasta este prevăzută expres de art. 206 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ și are ca finalitate obligarea I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile" la o anumită conduită pozitivă (în speță, transmiterea unor informații solicitate prin cererea de acces la informație).

Referitor la solicitarea privind încasarea prejudiciului moral, Completul judiciar notează că aceasta nu constituie un tip distinct de acțiune dintre cele prevăzute la art. 206 alin. (1) din Codul administrativ, ci are un caracter accesoriu și reparatoriu în raport cu pretinsa încălcare a dreptului de acces la informațiile de interes public, urmând a fi examinată în condițiile art. 26 alin. (5) din Legea nr. 148/2023, care recunoaște reclamantului dreptul de a solicita repararea prejudiciului material și/sau moral.

Prin urmare, din punct de vedere a felului acțiunii în contencios administrativ, reieșind din cerințele formulate, Completul de judecată apreciază că acțiunea înaintată de reclamantul Moldovan Vasile reprezintă o acțiune în realizare în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) lit. c), coroborate cu art. 224 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ.

Potrivit art. 191 alin. (1) din Codul administrativ, *cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(2) și (3), judecătoriile soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ*.

În acord cu prevederile art. 196 alin. (1) din Codul administrativ, *acțiunea în contencios administrativ se depune la instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea publică care a desfășurat activitatea administrativă contestată, daca legea nu prevede altfel*.

Astfel, ținând cont de obiectul acțiunii și având în vedere prevederile art. 191 alin. (1) din Codul administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, or, obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile de la alin. (2) și (3) a art. 191 din Codul administrativ.

Conform art. 53 alin.(1) din Constituție, *persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr- un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei*.

În conformitate cu art. 17 din Codul administrativ, *drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă*.

În accepțiunea art. 39 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, *controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente*.

Potrivit art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, *orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere*.

Astfel, cu privire la revendicarea unui drept vătămat în sensul art. 17 din Codul administrativ, Completul judiciar reține că, potrivit art. 25 alin. (1) din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, „*orice persoană care revendică dreptul de acces la informațiile de interes public poate contesta în instanța de judecată orice acțiune sau inacțiune a furnizorului de informații prin care se pretinde încălcarea prevederilor acestei legi*”.

În speță, Moldovan Vasile, în calitate de solicitant al informațiilor de interes public, susține că dreptul său de acces la informațiile solicitate prin cererea din 3 ianuarie 2025 a fost încălcat prin modul de soluționare a acesteia de către I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile”, invocând, în esență, nefurnizarea informațiilor și documentelor solicitate. Prin urmare, reclamantul revendică în mod direct dreptul de acces la informațiile de interes public, recunoscut de art. 6 alin. (1) și art. 13 alin. (1) din Legea nr. 148/2023

În aceste condiții, Completul judiciar constată că este întrunită condiția privind revendicarea de către reclamant a unui drept susceptibil de protecție pe calea contenciosului administrativ, urmând ca existența efectivă a încălcării invocate să fie verificată cu ocazia examinării fondului cauzei.

Cu privire la respectarea procedurii prealabile, Completul judiciar reține că în conformitate cu reglementările art. 208 alin. (1) „*Până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege*”.

Conform art. 25 alin. (2) din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, „*(2) Contestarea acțiunilor sau inacțiunilor furnizorilor de informații se realizează prin depunerea unei acțiuni în contencios*

administrativ, care se înaintează şi se examinează în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile, cu excepţiile şi completările stabilite de prezenta lege. În partea ce ţine de procedura contenciosului administrativ, toţi furnizorii de informaţii sunt asimilaţi autorităţilor publice".

Astfel, Completul judiciar notează că art. 25 alin. (2) din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public instituie o derogare expresă de la regula generală prevăzută de art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, stabilind că acțiunile în contencios administrativ având ca obiect contestarea acțiunilor sau inacțiunilor furnizorilor de informații se înaintează și se examinează fără respectarea procedurii prealabile. Prin urmare, în prezenta cauză, parcurgerea unei proceduri prealabile anterior sesizării instanței nu constituie o condiție de admisibilitate a acțiunii.

Totodată, exceptarea de la procedura prealabilă nu înlătură necesitatea existenței unei solicitări inițiale adresate furnizorului de informații.

Această cerință rezultă din art. 208 alin. (4) din Codul administrativ, potrivit căruia „*O acțiune în realizare se admite numai dacă reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere prin care a solicitat realizarea, tolerarea sau omiterea unei acțiuni*".

Totodată, conform art. 13 alin. (1) din Legea nr. 148/2023, „*Orice persoană fizică sau juridică (în continuare – solicitant) are dreptul să solicite şi să obţină informaţii de interes public în condiţiile legii,* ***prin înaintarea unei cereri de comunicare a informaţiilor de interes public*** *(în continuare – cerere)*".

O asemenea solicitare nu echivalează cu parcurgerea procedurii prealabile, ci presupune sesizarea prealabilă a furnizorului de informații în vederea realizării conduitei pretinse ulterior pe cale judecătorească.

În speță, această condiție este îndeplinită. Din materialele dosarului rezultă că, la 3 ianuarie 2025, anterior sesizării instanței de judecată, Moldovan Vasile a adresat I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile" o cerere prin care a solicitat comunicarea unor informații și documente de interes public. Astfel, reclamantul a solicitat anterior pârâtului realizarea conduitei pe care urmărește să o obțină prin prezenta acțiune, respectiv furnizarea informațiilor și documentelor solicitate.

În consecință, Completul judiciar constată că, pe de o parte, reclamantul nu era ținut să parcurgă procedura prealabilă, în virtutea derogării exprese instituite de art. 25 alin. (2) din Legea nr. 148/2023, iar, pe de altă parte, a respectat condiția specifică de admisibilitate a acțiunii în realizare, prevăzută de art. 208 alin. (4) din Codul administrativ, prin adresarea prealabilă către pârât a cererii din 3 ianuarie 2025.

Potrivit art. 209 alin. (3) din Codul administrativ, „*(3) Pentru acţiunea în realizare, acţiunea în constatare şi acţiunea de control normativ nu există termen de înaintare a acţiunii în contencios administrativ*".

Cu privire la termenul de înaintare a acțiunii, Completul judiciar reține că art. 25 alin. (3) din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public instituie termene speciale de sesizare a instanței: „*(3) Acțiunea în contencios administrativ se înaintează în decurs de 30 de zile de la data comunicării răspunsului furnizorului de informații. Dacă furnizorul de informații nu soluționează cererea în termenul prevăzut la art. 19, acțiunea în contencios administrativ poate fi înaintată în decursul unui an de la data expirării termenului*".

Aceste termene se aplică cu prioritate față de regula generală prevăzută de art. 209 alin. (3) din Codul administrativ

În speță, prin răspunsul nr. M-2/25/07/18 din 24 ianuarie 2025, Serviciul Cadastral Teritorial Căușeni a informat reclamantul că nu poate să furnizeze informațiile solicitate.

Totodată, acțiunea în contencios administrativ a fost depusă la 29 ianuarie 2025.

Prin urmare, acțiunea a fost înaintată în interiorul termenului de 30 de zile prevăzut de art. 25 alin. (3) din Legea nr. 148/2023, fiind astfel respectată condiția privind termenul de sesizare a instanței.

Astfel, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar statuează că, reclamantul Moldovan Vasile este subiect de sesizare a instanței de contencios administrativ, a respectat procedura de adresare în instanța de judecată, precum și termenul de depunere a acțiunii în instanța de judecată, iar acțiunea depusă nu este exceptată de la controlul judiciar, prin urmare motive de inadmisibilitate a acțiunii în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, la caz nu sunt, din care considerente, instanța de fond corect a conchis asupra întrunirii condițiilor de admisibilitate a acțiunii.

Cu referire la fondul acțiunii.

Potrivit art. 224 alin. (1) lit. c) și f) din Codul administrativ, ,*examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: c) în baza unei acțiuni în realizare, obligă la acțiune, tolerare sau inacțiune, dacă o astfel de pretenție a reclamantului este întemeiată;* ***f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e)***.

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, *fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.*

La acest capitol se reține și dispozițiile art. 22 alin. (1), coroborat cu art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, care stipulează că *instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu, în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți*.

În continuare, Completul judiciar reține că, prin prezenta acțiune în contencios administrativ, reclamantul Moldovan Vasile urmărește anularea refuzului I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile", expus în scrisoarea nr. M-2/25/07/18 din 24 ianuarie 2025, obligarea autorității pârâte să îi elibereze copiile actelor justificative care au stat la baza înregistrării drepturilor de proprietate ale vecinilor ***** asupra bunului imobil cu numărul cadastral ***** și ***** asupra bunului imobil cu numărul cadastral *****, precum și repararea prejudiciului moral în cuantum de 90 000 lei, pretins a fi fost cauzat prin refuzul de a-i furniza informațiile solicitate.

Cu raportare la speța în cauză, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru reține că, potrivit art. 34 din Constituția Republicii Moldova, „*dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit. Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal*".

În conformitate cu art. 4 din Legea privind accesul la informațiile de interes public nr. 148 din 9 iunie 2023, „*În sensul prezentei legi, informații de interes public sunt toate informațiile deținute de furnizorii de informații, indiferent de suportul de stocare (pe hârtie, în formă electronică sau în orice alt format)*".

În acord cu prevederile art. 5 din Legea privind accesul la informațiile de interes public nr. 148 din 9 iunie 2023, „*furnizorii de informații sunt: a) autoritățile publice; b) instituțiile publice; c) întreprinderile de stat și întreprinderile municipale; d) persoanele juridice de drept privat controlate de furnizorii de informații prevăzuți la lit. a)–c), în conformitate cu art. 203 alin. (3)–(7) din Codul civil nr.1107/2002; e) persoanele juridice de drept privat care prestează servicii publice, servicii publice de gospodărie comunală sau servicii de decontare; f) întreprinderile energetice care desfășoară activități în domeniul gazelor naturale, al energiei electrice sau al energiei termice; g) asociațiile profesionale și organele de autoadministrare, constituite prin lege, ale profesiilor din sectorul justiției; h) partidele politice*".

Conform art. 6 din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, „*Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la accesul la informațiile de interes public, în formele și condițiile prevăzute de lege. Furnizorii de informații sunt obligați să asigure accesul la informațiile de interes public, în formele și condițiile prevăzute de lege*".

Potrivit art. 8 alin. (1) din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, „*Accesul la informațiile de interes public* ***poate fi limitat*** *în corespundere cu criteriul proporționalității prevăzut la art. 9 dacă dezvăluirea informației va prejudicia: a) siguranța publică; b) relațiile internaționale; c) prevenirea sau descoperirea infracțiunilor ori contravențiilor; d) efectuarea urmăririi penale; e) desfășurarea procedurii administrative sau*

judiciare; f) protecția datelor cu caracter personal; g) drepturile de proprietate intelectuală; h) secretul comercial".

Conform art. 9 alin. (1) din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public „*(1) În cazul prevăzut la art.8 alin. (1), accesul la informațiile de interes public este limitat doar dacă sunt întrunite următoarele condiții cumulative: a) dezvăluirea informației va prejudicia unul dintre scopurile legitime prevăzute la art. 8 alin. (1); b) prejudiciul care va fi cauzat prin dezvăluirea informației prevalează în raport cu interesul public în accesarea informației*".

Potrivit art. 13 din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, „*(1) orice persoană fizică sau juridică (în continuare – solicitant) are dreptul să solicite și să obțină informații de interes public în condițiile legii, prin înaintarea unei cereri de comunicare a informațiilor de interes public (în continuare – cerere). (2) Furnizorii de informații sunt obligați să comunice informațiile de interes public solicitate, în condițiile legii. (3) Prevederile Codului administrativ se aplică numai în măsura în care nu contravin prevederilor prezentei legi*".

În conformitate cu art.19 din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, „*(1) Informațiile de interes public se comunică solicitantului din momentul în care sunt disponibile pentru a fi comunicate, dar nu mai târziu de 10 zile de la data înregistrării cererii. (2) Termenul stabilit la alin. (1) poate fi prelungit cu cel mult 7 zile în cazul în care cererea este complexă sau se solicită un volum mare de informații, care necesită timp suplimentar pentru prelucrare. Prelungirea are efect doar dacă solicitantul este informat despre aceasta în scris, în interiorul termenului prevăzut la alin. (1) și cu indicarea motivelor prelungirii. (3) În cazul conexării cererilor conform art.18, termenul de examinare și soluționare curge de la data înregistrării primei cereri înaintate de către solicitant. (4) Cererile adresate verbal se soluționează imediat, în ziua înaintării, dacă informațiile solicitate sunt disponibile pentru a fi comunicate imediat. În cazul în care informațiile solicitate nu sunt disponibile pentru a fi comunicate imediat sau acestea sunt cu accesibilitate limitată, solicitantul este îndrumat să înainteze o cerere în formă electronică sau în scris, care va fi examinată și soluționată în termenele prevăzute la alin. (1)–(3)*".

Conform art. 23 din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, „*cererea se respinge, integral sau parțial, în cazul în care:*

a) furnizorul de informații nu deține informația solicitată, nu cunoaște dacă aceasta se află în posesia unui alt furnizor de informații și nu există circumstanțe pentru readresare;

b) în privința informației solicitate furnizorul de informații a oferit deja un răspuns. În acest caz se face referire la numărul și data răspunsului oferit anterior.

Respingerea integrală sau parțială a cererii este motivată în scris și comunicată solicitantului în termenul prevăzut la art. 19.

În cazul în care nu deține informația solicitată, furnizorul de informații care a înregistrat cererea va readresa cererea, integral sau parțial, unui alt furnizor de informații, dacă cunoaște că informația solicitată se află în posesia acestuia. În acest caz, originalul sau copia cererii se expediază pentru examinare furnizorului de informații relevant în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii, fapt despre care este informat solicitantul.

Pentru examinarea și soluționarea cererii readresate începe un nou termen, conform art. 19, care curge de la data înregistrării cererii readresate.

Refuzul de a înregistra sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeași regulă se aplică și în cazul nesoluționării unei cereri în termen legal".

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, „*(1) Comunicarea informațiilor de interes public este refuzată, integral sau parțial, dacă informațiile solicitate constituie informații cu accesibilitate limitată conform art. 8. (2) Refuzul se face în scris și trebuie să conțină: a) denumirea furnizorului de informații; b) numele și prenumele sau denumirea solicitantului; c) data emiterii refuzului; d) temeiul și motivarea refuzului, conform art. 8; e) modalitatea de contestare a refuzului (denumirea și adresa instanței de judecată, precum și termenul de contestare); f) numele, prenumele și semnătura olografă/electronică a conducătorului furnizorului de informații sau a altei persoane împuternicite de conducător ori de lege pentru emiterea refuzului*".

Prevederile art. 28 din Legea sus menționată stipulează că „*constituie încălcări ale legislației privind accesul la informațiile de interes public, pasibile de sancțiune pecuniară, următoarele fapte: a) nepublicarea informațiilor de interes public prevăzute la art.10; b) comunicarea incompletă a informațiilor de interes public; c) solicitarea unor plăți ilegale pentru comunicarea informațiilor de interes public; d) respingerea sau readresarea neîntemeiată a cererii; e) refuzul neîntemeiat de a comunica informațiile de interes public*".

Raportând prevederile legale la circumstanțele faptice ale cauzei, instanța de apel reține că dreptul de acces la documentele oficiale reprezintă o garanție a principiului transparenței activității autorităților publice și a exercitării controlului democratic asupra activității acestora. Potrivit art. 1 alin. (2) lit. b) din Convenția Consiliului Europei privind accesul la documentele oficiale (Convenția de la Tromsø, 2009), prin document oficial se înțelege orice informație înregistrată, indiferent de forma sau suportul pe care este stocată, elaborată, recepționată ori deținută de o autoritate publică. Dreptul de acces privește exclusiv informațiile existente și aflate în posesia autorității publice, fără a institui în sarcina acesteia obligația de a crea informații noi, de a desfășura activități de cercetare sau de a

colecta informații din alte surse. Totodată, acest drept nu are caracter absolut, putând fi supus limitărilor expres prevăzute de lege.

În această ordine de idei, referitor la solicitarea reclamantului privind anularea refuzului I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile”, expus în scrisoarea nr. M-2/25/07/18 din 24 ianuarie 2025, de eliberare a copiilor actelor justificative care au servit drept temei pentru înregistrarea drepturilor de proprietate ale lui ***** asupra bunului imobil cu numărul cadastral ***** și ale lui ***** asupra bunului imobil cu numărul cadastral *****, precum și obligarea autorității pârâte de a furniza aceste documente, Completul judiciar reține că pretențiile formulate sunt neîntemeiate întrucât refuzul contestat a fost emis cu respectarea prevederilor legale incidente și în aplicarea normelor speciale care reglementează accesul la actele justificative ce au stat la baza înregistrării drepturilor asupra bunurilor imobile.

În acest context, Completul judiciar constată că, deși Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 consacră principiul accesului liber la informațiile de interes public, acest drept nu are un caracter absolut, ci poate fi supus limitărilor expres prevăzute de lege, cu respectarea principiului proporționalității. Or, însăși dispozițiile art. 8 alin. (2) din Legea nr. 148/2023 prevăd că accesul la informația de interes public este limitat și în situația în care restrângerea este prevăzută expres de lege, iar art. 24 alin. (1) din aceeași lege prevede că comunicarea informațiilor de interes public se refuză, integral sau parțial, dacă informațiile solicitate constituie informații cu accesibilitate limitată.

Sub acest aspect, instanța de apel constată că raporturile juridice deduse judecății sunt guvernate nu doar de Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, ci și de normele speciale ale Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, care instituie un regim distinct privind accesul la actele justificative ce au servit drept temei pentru înregistrarea drepturilor asupra bunurilor imobile.

Astfel, potrivit art. 6 alin. (2) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, „*Datele despre condiţiile tranzacţiei şi copiile de pe actele justificative care au servit drept temei pentru înregistrarea drepturilor asupra bunului imobil se eliberează titularilor de drepturi indicaţi în act sau participanţilor la tranzacţie, reprezentanţilor acestora, precum şi instanţelor de judecată, organelor procuraturii, organelor de urmărire penală, Serviciului de Informaţii şi Securitate, executorilor judecătoreşti, lichidatorilor şi administratorilor de insolvabilitate, organelor cu atribuţii de control, care sunt obligaţi să justifice scopul prelucrării datelor cu caracter personal în conformitate cu Legea nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecţia datelor cu caracter personal. Copiile de pe actele justificative care au servit drept temei pentru înregistrarea drepturilor, cu excepţia contractelor, se eliberează, de asemenea, actualului proprietar al bunului, chiar dacă el nu este indicat în act. Copiile de pe actele justificative care au servit drept temei pentru înregistrarea drepturilor se eliberează și moștenitorilor, precum și celora cărora li*

s-au cesionat drepturile ori s-au subrogat în drepturi. Copiile de pe actele justificative care au servit drept temei pentru înregistrarea drepturilor unuia dintre soți pot fi eliberate soțului care are notată calitatea dreptului de bun comun al soților. Copiile de pe actele în al căror temei au fost notate măsuri de asigurare, cu excepția celor aplicate în cadrul urmăririi penale, se eliberează și titularilor drepturilor înregistrate sau care urmează a fi înregistrate. Copiile actelor privind construcția, reconstrucția clădirilor se eliberează și gestionarului clădirii. Dacă actul justificativ este un document electronic semnat cu semnătură electronică avansată calificată (în continuare – document electronic), la solicitare se eliberează o copie pe suport de hârtie a documentului electronic, care se autentifică de registrator şi conține mențiunea că este o copie a documentului electronic".

Totodată, conform art. 6 alin. (2^3) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 „*Informaţia sistematizată privind bunurile imobile asupra cărora o persoană deţine drept de proprietate se eliberează doar: a) persoanei în cauză sau reprezentantului acesteia; b) organelor procuraturii, organelor de urmărire penală, Serviciului de Informații și Securitate, instanţelor judecătoreşti, executorilor judecătoreşti, oficiilor teritoriale ale Consiliului Naţional pentru Asistenţă Juridică Garantată de Stat; c) Curţii de Conturi, pentru asigurarea activităţii acesteia; d) Serviciului Fiscal de Stat; e) lichidatorului, administratorului procesului de insolvabilitate pentru bunurile persoanei administrate; f) persoanelor cu drept de moştenire a bunurilor persoanei în cauză în cazul decesului acesteia; g) notarului care îndeplineşte procedura succesorală; h) autorităţilor administraţiei publice locale; i) Autorității Naționale de Integritate, pentru realizarea atribuțiilor acesteia, în condiţiile contractului încheiat;j) Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; k) deputaților Parlamentului Republicii Moldova, pentru asigurarea activității acestora, prin intermediul Secretariatului Parlamentului, conform unui regulament aprobat de Biroul permanent al Parlamentului; l) Consiliului Concurenţei, pentru asigurarea activităţii acestuia; m) Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului, pentru verificarea eligibilității persoanelor fizice în cadrul Programului de stat „Prima Casă*".

Astfel, copiile actelor justificative care au servit drept temei pentru înregistrarea drepturilor asupra bunurilor imobile pot fi eliberate exclusiv persoanelor expres indicate de lege, respectiv titularilor drepturilor, participanților la tranzacție, reprezentanților acestora, moștenitorilor, cesionarilor ori altor subiecți expres prevăzuți de norma legală, precum și anumitor autorități publice care justifică scopul prelucrării datelor cu caracter personal.

Completul judiciar constată că reclamantul Moldovan Vasile nu se regăsește în niciuna dintre categoriile de persoane cărora legea le recunoaște dreptul de a obține copiile actelor justificative privind bunurile imobile cu numerele cadastrale ***** și *****, proprietatea lui ***** și, respectiv, *****. Reclamantul nu este titularul drepturilor asupra acestor bunuri, nu este participant la actele juridice în baza cărora

au fost înregistrate drepturile, nu este succesor în drepturi, nu invocă existența vreunui raport juridic care să îi confere un asemenea drept și nici nu acționează în exercitarea atribuțiilor unei autorități publice ori ale unui organ prevăzut expres de lege.

Prin urmare, instanța de apel apreciază că refuzul autorității pârâte nu a fost unul arbitrar, ci a reprezentat aplicarea directă a unei norme speciale imperative, care limitează în mod expres accesul la asemenea categorii de documente.

Totodată, Completul judiciar nu poate reține argumentele apelantului potrivit cărora simplul fapt că documentele solicitate sunt deținute de o instituție publică ar determina calificarea lor drept informații de interes public accesibile oricărei persoane.

În acest sens, instanța de apel subliniază că noțiunea de informație de interes public, astfel cum este definită de art. 4 din Legea nr. 148/2023 și de art. 1 alin. (2) lit. b) din Convenția Consiliului Europei privind accesul la documentele oficiale (Convenția de la Tromsø), nu poate fi interpretată izolat, ci în coroborare cu normele speciale care stabilesc regimul juridic al anumitor categorii de informații.

Faptul că un document este deținut de o autoritate publică nu echivalează cu obligația acesteia de a-l comunica oricărui solicitant. Dimpotrivă, legiuitorul a instituit anumite excepții tocmai pentru protejarea unor valori concurente, inclusiv protecția datelor cu caracter personal și a drepturilor patrimoniale ale persoanelor vizate.

În speță, actele justificative solicitate de reclamant conțin informații individualizate privind drepturile patrimoniale ale unor terți, respectiv documente care au fundamentat înregistrarea drepturilor reale asupra bunurilor imobile aparținând lui ***** și *****. Aceste documente includ, prin natura lor, date referitoare la situația juridică a bunurilor, actele de proprietate, eventuale tranzacții și alte informații care privesc persoane determinate și care beneficiază de protecția conferită de legislația specială.

Din această perspectivă, instanța de apel apreciază că autoritatea pârâtă a procedat corect atunci când a aplicat prevederile art. 8 alin. (2) și art. 24 din Legea nr. 148/2023, coroborate cu dispozițiile speciale ale art. 6 alin. (2) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, constatând că informațiile solicitate au caracter de informații cu accesibilitate limitată.

Nu poate fi reținut nici argumentul apelantului potrivit căruia autoritatea publică ar fi fost obligată să efectueze o analiză suplimentară privind existența unui interes legitim al acestuia.

Completul judiciar reține că legiuitorul a stabilit expres și limitativ persoanele îndreptățite să obțină asemenea documente, fără a institui posibilitatea unei aprecieri discreționare din partea furnizorului de informații. În consecință, în prezența unei norme speciale restrictive, autoritatea nu dispune de o marjă de apreciere care să îi permită comunicarea documentelor unei alte persoane decât cele prevăzute de lege.

În aceste condiții, sunt lipsite de relevanță criticile apelantului întemeiate pe dispozițiile art. 137 din Codul administrativ referitoare la exercitarea dreptului discreționar, întrucât, în speță, autoritatea nu a exercitat un drept discreționar, ci a aplicat o normă legală imperativă, care nu îi permitea o altă soluție juridică.

Totodată, instanța de apel constată că răspunsul Serviciului Cadastral Teritorial Căușeni nr. M-2/25/07/18 din 24 ianuarie 2025 întrunește cerințele prevăzute de art. 24 alin. (2) din Legea nr. 148/2023, întrucât indică autoritatea emitentă, solicitantul, data emiterii, temeiurile legale ale refuzului, motivele concrete care justifică imposibilitatea furnizării documentelor solicitate, precum și modalitatea și termenul de contestare a acestuia.

În același timp, Completul judiciar reține că autoritatea pârâtă nu s-a limitat la un refuz formal, ci a examinat distinct fiecare solicitare formulată prin cererea din 3 ianuarie 2025, comunicând reclamantului informațiile disponibile, explicând lipsa unor documente din arhivă, indicând procedura legală aplicabilă pentru obținerea altor documente și motivând expres imposibilitatea eliberării actelor justificative privind drepturile terților.

Prin urmare, contrar susținerilor apelantului, răspunsul furnizat de autoritate este unul complet, clar și suficient motivat, neputând fi calificat drept un refuz arbitrar ori nemotivat.

În ceea ce privește solicitarea de reparare a prejudiciului moral în cuantum de 90 000 lei, Completul judiciar reține că aceasta are un caracter accesoriu față de pretenția principală privind anularea refuzului și obligarea furnizării informației.

Întrucât instanța a constatat legalitatea refuzului emis de I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile”, lipsește însăși condiția existenței unei fapte ilicite a autorității publice, condiție indispensabilă pentru angajarea răspunderii patrimoniale a acesteia.

În consecință, Completul specializat pentru examinarea cauzelor de contencios administrativ apreciază că instanța de fond a interpretat și aplicat corect normele materiale incidente, a stabilit în mod complet circumstanțele relevante ale cauzei și a ajuns, în mod întemeiat, la concluzia că refuzul emis prin scrisoarea Serviciului Cadastral Teritorial Căușeni nr. M-2/25/07/18 din 24 ianuarie 2025 este legal, iar pretențiile reclamantului privind obligarea furnizării care au servit temei pentru înregistrarea drepturilor vecinilor *****, asupra bunului imobil cu numărul cadastral ***** și *****, asupra bunului imobil cu numărul cadastral ***** și repararea prejudiciului moral sunt neîntemeiate.

Totodată, Completul de judecată analizând hotărârea judecătorească în contextul obligației instanței judecătorești de a-și motiva hotărârea, inclusiv analiza argumentelor principale ale reclamantului în acțiune, observă că judecătorul instanței de fond a motivat hotărârea sa în lumina circumstanțelor cauzei și a înscrisurilor prezentate, iar prin interpretarea corectă a normelor materiale, just a ajuns la concluzia respingerii pretențiilor reclamantului.

Reieșind din cele enunțate, Completul judiciar învederează că soluția asupra fondului cauzei, la care a ajuns instanța de fond, de respingere ca neîntemeiată a acțiunii în contencios administrativ formulată de Moldovan Vasile, este compatibilă cu prevederile articolului 6 § 1 CEDO, fiind prevăzută de art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ.

În consecință, Completul judiciar apreciază cu certitudine caracterul formal al alegațiilor părții apelante, care nu generează opozabilitate instanței atât timp cât aceste alegații nu au fost confirmate prin probe relevante și admisibile, or, conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, „fiecare participant are obligația de a proba faptele pe care își întemeiază pretențiile", ceea ce nu s-a realizat în acest caz. Astfel în viziunea Completului judiciar, toate argumentele și afirmațiile invocate de către partea apelantă, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, instanța de apel apreciindu-le ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței.

Sintetizând cele detaliate mai sus, statuând cu certitudine că argumentele părții apelante sunt neîntemeiate, iar hotărârea instanței de fond este legală și întemeiată, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide asupra respingerii apelului declarat de Moldovan Vasile și menținerii fără modificări a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 29 iulie 2025.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a), alin. (3) din Codul administrativ, art. 389-390 din Codul de procedură civilă și art. 26 din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

D E C I D E :

Se respinge apelul declarat de avocatul Petcu Dragomir, în interesele apelantului Moldovan Vasile.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 29 iulie 2025.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Bostan Angela

Ghedrovici Nicolae